
— Sadržaj —

Rasprave i članci

VESNA LALOŠEVIĆ

Položaj žena kod Hunu prema izvješću člana bizantskog poslanstva (godina 448/449.) 9

MLAĐEN TOMORAD

Priskove vijesti o Maksiminovoj diplomatskoj misiji 448. (449.) na Atilin dvor 19

HRVOJE GRAČANIN

Zapadnorimsko poslanstvo na Atilin dvor godine 449. 31

LOVORKA ČORALIĆ

Hrvati u mletačkim strukovnim udruženjima 51

PETAR KORUNIĆ

Osnovice građanskog društva u Hrvatskoj za revolucije 1848-49. godine 69

IGOR DUDA

Elementi kozmopolitizma u Puli između 1850. i 1918. godine 105

MATO ARTUKOVIĆ

Pregled srpske izdavačke djelatnosti u Hrvatskoj (1883-1903) 117

ALBERT BING

O američkom utjecaju u Hrvatskoj 161

NIKICA BARIĆ

O problemu nacionalnog sastava žandarmerije nakon sporazuma Cvetković-Maček 179

HRVOJE PETRIĆ

Imena u Drnišu od 1918. do 1977. godine 191

Metodologija historije

ZDENKA JANEKOVIĆ RÖMER

Povjesna spoznaja i metodologija povijesti u postmoderni 203

Okrugli stol o Stjepanu Radiću

BRANKA BOBAN

Pogledi Stjepana Radića na međunarodni položaj Hrvatske i međunarodne odnose prije Prvoga svjetskog rata 223

TIHOMIR CIPEK

Politički sustav "Podunavskog saveza država i naroda" 231

BOSILJKA JANJATOVIĆ

Radićevi sukobi s režimima Austro-Ugarske Monarhije i Kraljevine Jugoslavije 241

MIRA KOLAR-DIMITRIJEVIĆ

Stjepan Radić i gospodarstvo 251

ZLATKO MATIJEVIĆ

Hrvatska pučka stranka i Stjepan Radić (1919.-1928.) 257

HRVOJE MATKOVIĆ

Stjepan Radić i Hrvatski blok 267

STJEPAN MATKOVIĆ

Politički odnosi Josipa Franka i frankovaca prema radićevskoj ideologiji 277

FRANKO MIROŠEVIĆ

Stjepan Radić i HRSS/HSS/ u Dalmaciji od 1918. do 1929. godine 285

SUZANA LEČEK

Seljačka sloga i uključivanje žena u seljački pokret (1925.-1929.) 293

HODIMIR SIROTKOVIĆ

Radićev ustav neutralne seljačke Republike Hrvatske iz 1921. godine 299

TONČI ŠITIN

Prodor i pobjeda HSS-a u Dalmaciji (1923.-1928.) 309

"Triplex Confinium"

MIRELA SLUKAN ALTIĆ

Karte kao izvor za ekohistorijska istraživanja tromeđe 323

DRAGO ROKSANDIĆ

Dinara kao ekohistorijski problem - ranonovovjekovni kartografski aspekti 333

NENAD MOAČANIN	
O problemima kartografske identifikacije obavijesti iz osmanskih popisa bosanskih krajišta	345
BORNA FÜRST-BJELIŠ	
Toponimija i percepcija u prostoru Triplex Confiniuma: Morlakija	349
ANNA MARIA GRÜNFELDER	
Karte kao izvori za proučavanje senjskih uskoka	355
IVAN JURIŠIĆ	
Ekohistorija fortifikacijskih ambijenata u Karlovačkom generalatu početkom 18. stoljeća	365
ŽELJKO HOLJEVAC	
Odnos narativnih i kartografskih izvora prema ekohistoriji Triplex Confiniuma	371
NATAŠA ŠTEFANEC	
Kartografske obavijesti o gradovima na širem prostoru Triplex Confiniuma (1550.- 1700.)	383
SANJA LAZANIN	
Kartografski i narativni izvori za Karlovački generalat u prvoj polovici 18. stoljeća	399
DUBRAVKA MLINARIĆ	
Novovjekovne kartografske interpretacije prostora tromeđe na temelju izvora iz Zbirke Novak	409
O povijesti Bosne i Hercegovine	
FRANJO ŠANJEK	
Krstjanil' crkve bosanske	423
DUBRAVKO LOVRENOVIĆ	
Za novu sintezu bosanskog srednjovjekovlja	431
PEJO ČOŠKOVIĆ	
Pogledi o povijesti Bosne i crkvi bosanskoj	435
IVO GOLDSTEIN	
Povijest Bosne između znanstvene spoznaje i političke manipulacije	439
Izlaganja	
GERALD STOURZH	
Obrazloženje i ugrožavanje ljudskih prava u europskoj povijesti	445
MARIO STRECHA	
Snovi, iluzije, negacija, bijes i mržnja	453
Diskusija	
PETAR KORUNIĆ	
Odsjek za povijest i Hrvatski studiji: kriza povijesne struke se nastavlja	461
U povodu izlaska Zbornika Mirjane Gross	
TOMISLAV RAUKAR	
U povodu Zbornika Mirjane Gross	475
NIKŠA STANČIĆ	
Prof. dr. Mirjana Gross, povjesničar 19. stoljeća	477
ZDENKA JANEKOVIĆ RÖMER	
Mirjana Gross: traganje za novim putevima povijesnog mišljenja	481
MARIO STRECHA	
U povodu izlaska Zbornika Mirjane Gross	485
Bibliografija	
VIJOLETA HERMAN	
Bibliografija radova o Prvom svjetskom ratu objavljenim u historijskim časopisima u razdoblju 1945-1998. god.	491
Recenzije i prikazi knjiga, časopisa i zbornika	
BRANISLAV M. NEDELJKOVIĆ, <i>Liber croceus [Zdenka Janečković Römer]</i>	501
IMPERIAL LEGACY: The Ottoman Imprint on the Balkans and the Middle East [Dino Mujadžević]	505
HRVOJE SALOPEK: Stari rodovi Ouglinsko-modruške udoline [Željko Holjevac]	507
MIRELA SLUKAN: Kartografski izvori za povijest Triplex Confiniuma [Željko Holjevac]	511
VLADIMIR N. BROVKIN: Behind the Front Lines of the Civil War – Political Parties and Social Movements in Russia, 1918-1922 [Nikica Barić]	514
MLE BJELOJAC: Vojska Kraljevine Srbija, Hrvata i Slovenaca/Jugoslavije 1922-1935 [Nikica Barić]	516

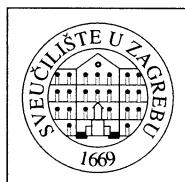
FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ZAVOD ZA HRVATSku POVIJEST

INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY

INSTITUT FÜR KROATISCHE GESCHICHTE

RAD OVI 32-33

ZAGREB 1999.-2000.

Izdavač

Zavod za hrvatsku povijest
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Za izdavača

Neven Budak

Redakcija

Branka Boban

Neven Budak

Mirjana Gross

Franko Mirošević

Iskra Iveljić

Nikša Stančić

Božena Vranješ-Šoljan

Urednički kolegij

Ivo Goldstein

Marijan Maticka

Mario Strecha

Izvršni urednik

Mario Strecha

Adresa uredništva

Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet Zagreb, Ivana Lučića 3
tel. 385 1/ 6120 150, 6120 158, fax. 385 1/ 6156 879

Časopis izlazi jednom godišnje. Izdavanje časopisa sufinancira
Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

Rješenjem Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu SR Hrvatske
br. 6859/1 od 5. X.1982. časopis »Radovi« oslobođen je plaćanja poreza na promet proizvoda.

Časopis je registriran u Ministarstvu znanosti i tehnologije
Republike Hrvatske pod brojem UP-547/2-84-1984.

Naslovna stranica

Iva Makvić

Prijevod sažetaka

Marina Denona-Krsnik (njemački)

Ivo Goldstein (engleski)

Tisk

KRATIS, Vrapčanska 15, Zagreb

Tiskanje završeno u srpnju 2001. godine

Naklada

300 primjeraka

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Zagreb

UDK 949.75

RADOVI 32-33

/ [uređivački odbor Ivo Goldstein... et al.]. - Zagreb

: Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta,
1999.-2000. - 520 str. ; 24 cm

- Summaries.

ISBN 0353-295X